

Кошты сацыяльнаага забяспечаньня.

Прадстаўнікі польскага капиталу і прымесці, распачаўшы наступленне проці работнікаў клясы, тлумачаць сваё імкненне абразываць і без таго жабрацкія заробкі працоўных тым, што быццам яны прымушаны плаціць вельмі многа на касу хворых і наагу на так-званае сацыяльнае забяспечаньне сваіх работнікаў. Адначасна, павалічваючы без канца цэны вырабаў польскіх прымесці, паны фабрыканты кажуць, быццам яны інакш ня могуць прадаваць сваіх тавараў іменем затым, што многа плаціць на забяспечку работнікаў!

Вось жа цікайна парадаўнаваць, сколькі плаціць на сацыяльнае забяспечаньне польскія прымесці і іх загранічныя калегі. Міністэрства працы і сацыяльнае апекі ў Польшчы выпусцілі толькі-што ў сьвет спацыяльную працу аб абцяжэнні прадукцыі на карысць сацыяльнаага забяспечаньня ў Польшчы і заграніцай, з якой і падамо жменю дыфэр — з матадава прымесці.

Следняя тыднёвая складка, якую выплачваюць фабрыканты за работніка-матадава (за сьнеганак 1925 году) у Польшчы і ў іншых дзяржавах, выражаецца ў злотых гэтак:

Польшча	4,22
Прага (Чехаславакія)	7,37
Лёндан (Англія)	8,83
Вена (Аўстрый) больш за	10,00
Берлін (Німеччына) больш за 13,00	

Тое-ж самае дзеяцца і ў іншых галінах прымесці.

Ведама, польскія фабрыканты — як сцвярджае настав «Glos Prawdy» — плаціць гэтак мала затым, што наагу заработка плаціць ў Польшчу — найжэнейшай, руйнуючы перацічанымі дзяржавамі, а складкі на сацыяльнае забяспечаньне абліцаўца ў залежнасці ад вышыні заробку. Да таго-ж у Польшчы яны зусім забяспечаныя на старасць, што шмат дзе ўжо заведзена.

А вось у тэй-же Сял. Ніве з 27 лістапада заходзім новае забяспечанье скандзюскага Ураду Інстытуту, у якім — без палірэднія анульваньня памяшанага ўжо „маніфесту“ — Урад заняўшы абеспартынскіх інстытутаў і заклікае ўсе культурныя сілы на вёсці бяз розніцы партыяй! — прылаўшы руку да наладжаньня працы Інстытуту. Падаем гэнае забяспечанье даслоўна:

„Прадуктынайнаць працы Гурткоў Беларускага Інстытуту Гаспадаркі й Культуры перадусім залежыць ад культурных працоўнікоў на мясцох бяз розніцы іх палітычных перананясеній і прыналежнасці да той ці іншай партыі. Там, дзе яны адважнічылі інтэлігентных сіл, праца гурткоў ня толькі ня будзе разъвівачца, але можа яшчэ выклікаць розныя расчараванні, як гэта ўжо здарылася з гуртком у Слонімскім павеце. У звязку з гэтым траба вельмі асыжноўна адкрываць новыя гурткі. — Цэнтральны Урад.“

Пытаемся ў павадыроў Інстытуту: што гэта знача? З таго абурэння, якое выхадка „тройкі“ выклікала сярод усіх паважнейшых сяброў Інстытуту, трэба было думаць, што гэтая апошніяе забяспечаньне анулье першыя скандальныя выбрыкі. Аднак, ведаючы, з кім маеца дзела, мусім адвачыць, што баймося нейкай правакацыі ў адносінах да тых грамадаўцаў, якія-б паверылі ў добрую волю „тройкі“ напрарвіць зробленася. Дык будзем чакаць на аканчальннае выясненне пытання: ці Урад Інстытуту запраўды бярэ назад забяспечаныя байкоту грамадаўкам, ці панідае яго сіле?

■ Афіцыйныя курс гроши на 3-га сініяния. Далір — 8 зл. 95 гр. Залаты рубель — 4 зл. 61 гр.

3. XII. на чорнай біржы ў Вільні за далір плацілі 8,96. Зал. руб. 4,70. Чырвонец 47-25.

Пісьмо у Рэдакцыю.

Паважаны Грам. Рэдактар!

Не адмоўся зыміцьці ў Вашай часопісі гэтая мае пісьмо, якое мае бяспечнае грамадзкае значэнне з увагі на яго змест.

На съяткаваньні юбілею ведамага і заслуожнага літоўскага дзеяча, д-ра Басановіча, паміж імі прымесці, вітаўшымі юбіляра, выступіў і кс. Адам Станкевіч. Прамоўца, албанчычні, што ідеалы „юбілятара“ аб незалежнай Літве ня зусім яшчэ вядзеныя (ведама-ж, разумеючы пад гэтым нязвішчану па думы літвінскай справы Вільні), закончыў свою прымову дужа сымвалічным пажаданьнем, каб „юбілятар“ прыходзіў для сябе памятнікі ня толькі ў Коўне, але і ў Вільні. Што ўгэты пажаданьні было іменна „паратані“ Літве Вільні, на можа быць някага сумявання: хіба-ж кс. Станкевіч не настолькі наўганаў, каб мог паважна думака, на ёздаку ўсіх д-рам Басановічам, быцам паважанаму літоўскому дзеячу паставіць у Вільні памятник... польскі ўрад!

Я праверыў сваё ўражаньне як у аднаго з вёсловых на съяткаваньні беларусаў — чалавека, блізкага кік. Станкевічу і крыху разумеючага палітуску (кс. Станкевіч сваё пажаданьне выскажаў у літоўскай мове), дык у цэлага раду літвіноў, якія ўсіх сцвярдзілі, што зразумелі прымову кс. Станкевічу іменна так, як зразумеў я.

Кс. Станкевіч падзянікаму выкручаеца цяпер тым, што ён фразы аб „ахвяраванні літоўцам Вільні“ не сказаў. Гэтага яшчэ толькі не хапала! Слушаць: такія фразы ў яго прымове ня было, бо хто-ж ён такі, каб мог раздэрэвашы месты і землі, над якімі ніякае ўлады ня мае? Дык пэўні не захадзіў ўладобіцца да сенкевічскага шляхціца-гумарыста і хвалька Заглобы, які — падарыў шэдзакаму каралю Нідерланды!

Але сцвярджаю яшчэ раз, што выяўленая мной у прымове кс. Станкевіча думка — была, і ўкрываць яе ад нашага грамадзянства я ня меў права: беларусы ў справе Вільні зацікаўлены на пэўную менш, чым літвіні!

На паніку кс. Станкевіча па майму адрасу, лістайную Валайшы і Павлюкевіча, я рэагаваць на буду: кс. Станкевіч у сваіх грамадскай дзеяльнасці выяўліў у апошнія часы поўны занік маралінага пачуцця, дык яго, ведама, не „перарабраш“! Што-ж датычыць зробленага ім мне здзіку? Што-ж датычыць зробленага ім мне здзіку? Дзяяльнасці, ці правакацыі, дык здаецца, што гэны пан сам добра не разуме ўжытых ім слоў. Дзяяльнасці, ці правакацыі, дык здаецца, што гэны пан сам добра не разуме ўжытых ім слоў. Дзяяльнасці, ці правакацыі, дык здаецца, што гэны пан сам добра не разуме ўжытых ім слоў.

Вільні, 2 сінняня 1926 г.

Ант. Луцкевіч.

Ад Рэдакцыі. Зымішчаючы адказ грам. Луцкевіча на запраўды-ж ганебны выпад проці яго з боку кс. Станкевіча, лічым патрабным албанчычні, што сваё выступленне кс. Станкевіч зрабіў не ў сваі афіцыйнай газэце „Бел. Крыніцы“, а ў падголоску апошніяе „Сялянскі Ніве“, якую, відаць, разглядае, як нейкі смытнік, дзе ёсьць мейсца для ўсялякага бруду....

Падзяка.

Акружная Управа Таварыства Беларускіх Шкодаў ў Глыбокім шчыра дзякую за ахвяру гроши на будоўлю дома пад гімназію грамадзянам: вёсак Лапі, Крыпчы, Касцюкі. Докшыцкі гм. за 18 зл. 94 гр. Сцяпану Галасніку з Альбартава 2 „ 18 зл. 94 гр. А. Дуровічу 3 „ 10. Ю. Мурашы 5 „ 10. Шыхаўчыцы 50 „ 7 „ 8 „ 6 „ 8 „ 8 „ 25 „ 5 „ Разам 81 „ 69 „

Карэспандэнцы.

Водгук слонімскага звезды.

(В. Вялікая-Кракотка Слонімскага пав.).

24 кастрычніка с. г. сябры Вяліка-Кракотка Гуртка С. Р. Грамады, згодна з забяспечаньнем [аб скліканні] Павят. Звезды ў Слоніме на гэты дзень, пайшли з самага ранку на станцыю чыгункі Азярніцу, каб пасеяць у Слонім.

Не прайшлі яны яшчэ й паўдараўгі, як сустрэліся на дарозе ў Азярніцу з паліцыянтамі Вяліка-Кракоткага пастарунку Пацёркам і Казьмерчыкам, якія, як відаць, ужо чатаўлі турака на іх.

Вось якое было гэтася спакінне.

Не падпушцішь нас на 10 кроکаў, адзін з паліцыянтаў крикнуў: „Stój! Kto idzie? Gdzie idziecie?“ „На станцыю“ адказаі. „Ро со“. У Слонім, на Павятовы Звезд, адказаў адзін з сяброду. На такім „баданыні“ хлапцы хапелі прысьці міма, як ізноў адзін з паліцыянтаў крикнуў: „Stój! i ablalu аднага з сяброду вельмі брыдкімі словамі. Пасыла гэтага паліцыянта прыказаў ўсім вярнуцца дамоў, кожнага, што на Звезд „niewoźród jechać, ale . . . w innych sprawach moźna“. Кожны з сяброду адпушкаў себе якую-нібудзь прыватнай справы ў Слоніме, каб пасыць у катэгорыю тых, каму „jechać wolno“, але паліцыянты хутка скамянуліся і ўжо зусім забаранілі ісці на станцыю.

Хлапцы паспілі спорыць з паліцыяй, але нішто не рабіла ўражаньня на „архангелаў“.

Тады хлапцы зьмянілі тактыку — і зусім хіба неспадзівана для паліцыянтаў.

Павярнуўшися назад к салу, яны бордза зашагалі і, калі аддаліся ад паліцыі за маленьку горку, завярнуліся за горкі ізноў на дарогу ў Азярніцу, заставіўшы ў аслуплены паліцыянтаў. Даганяй, калі хочаш! Але, відаць, паліцыянскія боты пляжкія бо не дагнай...

Звезд, як сябры даведаліся, не адбыўся, але нікто на стрыні духу. Кожны ведае, што на шляху да здабыцца лепшае будучыні вельмі толькі розы але і шыны, аднак-же ведае й тое, што толькі ў адзінай крэпкай арганізацыі Грамады ён даб'еца свайго права.

„Звон“.

Шчанё 67 зл. 80 грош.

(З Ваўкаўскага пав.).

На жыхара вёскі Парфяновічы, Лескавіческія гміны, Ваўкаўскага павеца, Пётру Ноўку, паліцыя ў 24 годзе напісала 3 пратаколы за тое, што ён на гэтым шчанё на лавуццу. Ведаючы, што гэтага вельмі звычайнага ўкусіцца нікога на ўкусіцца, селянін яе і на прывязаў, дык апрача таго, ці-ж ў нікога няма сабак? Ня тое думала паліцыя. Бачучы небясьпеку з боку звярса, напісала тры пратаколы на Ноўка. У 26 годзе прышлося селяніну заплаціць за шчанё 67 зл. 80 гр., на што прадаў звярса і цялышну. Цэлы год посыціла сям'я селяніна.

Газабановіч.

Нам пішуць з вёскі што:

× При гуртку ў в. Слабодка, Мірскім, Стубенскага пав., з'арганізаваўся драматычны любіцельскі гуртак, які 14/X. с. г.

згуляў там дэльве п'есы: „На вёсцы“ і „Як сустрачаючы Юрыя“. Воплескі публікі выражалі падзякую артыстам. Ніхто ня верыў, што гэта былі вялікія артысты — так добра гулялі. „Ад веку мы спалі“... камандант Мірскай паліцыі не хадеў дазволіць працягіць, дык публікі з абурэннем бесперастанку требавала, пакуль хор на зыпшоў. — Уесь даход на пішчыць тамашній бібліятэцы-чытальни. Хада гэтага паквалічнай і шляхотнай працы слабадаўца будзе прыкладам для другіх!

× 14/X. с. г. у в. Гліядовічы, Луненскай гм., Горадзенскага пав., адбыўся сход „Грамады“, дзе паміж ішчым адбыўся выбір новага сэкретаря гуртка — замест палірэдніяга Авакума Барысевіча, які ідзе ў салдаты. Сход выразіў шчырую падзяку Ав. Барысевічу за яго шчыру і цяжкую працу для „Грамады“ і, прымічаючы пад узагаў яго беднасць, злажкы ўмну на дарогу 10 зл. 90 грошай і на некалькі дзён прадуктаў.

× Язэп Смолік — солтыс в. Сакаловічы, Сталавіцкай гм., Баранавіцкага пав., вядомы падзяліўся з пішчыцамі прыходам „Грамады“, хвалічыся, што „навядзе на яе паліцию“. Сялянін адроваўца ад яго і кляйміць яго ўсенароднай ганебі.

× Жалезніцкай паліцыі, Гарадышчанскай гм.,

